

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania T. Spółki z o.o. w B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 lutego 2016 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 grudnia 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 grudnia 2014 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] – w sprawie z wniosku T. Spółki z o.o. w B. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C. o składki – zmienił zaskarżony apelacją wnioskodawcy wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 13 marca 2013 r., VIII U [...], oraz poprzedzające go decyzje organu rentowego z dnia 27 czerwca 2011 r. i stwierdził, że płatnik składek T. Spółka z o.o. w B. nie ma obowiązku opłacania podwyższonej o 50 % składki na ubezpieczenie wypadkowe (1,47%) w roku składkowym od 1 kwietnia 2009 r. do 31 marca 2010 r. oraz od 1 kwietnia 2010 r. do 31 marca 2011 r.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego organ rentowy zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) wskazano na przyczyny przyjęcia skargi określone w art. 398⁹

§ 1 pkt 2 i 4 k.p.c. w postaci potrzeby „...wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości co do wykładni przepisów ustawy wypadkowej. Wątpliwości dotyczą skutków prawnych, jakie wywołuje na gruncie przepisów ustawy wypadkowej przypadek wniesienia aportem przez spółkę jawną przedsiębiorstwa do nowo powstałej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Zdaniem wnoszącego skargę przez wniesienie aportu w postaci przedsiębiorstwa przez T. Spółkę jawną do T. Spółki z o.o. osiąga się na gruncie powołanych wyżej przepisów ustawy wypadkowej cele zbliżone do przekształcenia spółki jawnej - a w szczególności do ustalenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w spółce z o.o. mogą być wykorzystane także informacje przekazane przez spółkę jawną będące podstawą ustalenia kategorii ryzyka w przekazywanym przedsiębiorstwie,

- skarga w zakresie zastosowanie podwyższonej stopy składki na ubezpieczenie wypadkowe jest oczywista, ponieważ Płatnik Spółka z o.o. T. przyznał, że przekazał organowi rentowemu nieprawidłowe dane dotyczące osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia ze swojej winy, wskutek bałaganu istniejącego w Firmie w związku ze zmianami organizacyjnymi co spowodowało zaniżeniem stopy procentowej,

- zachodzi sprzeczność w orzecznictwie sądowym w zakresie orzekania o kosztach zastępstwa procesowego w sprawach o ustalenie wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe. Sądy różnej instancji traktują te sprawy albo jako sprawy z zakresu ubezpieczenia społecznego i zasadzają wynagrodzenie wg stawki określonej w § 11 ust. 2 albo ustalają wynagrodzenie w oparciu o przepisy § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną odwołująca się Spółka wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej organu rentowego w całości jako bezzasadnej; w zakresie złożonego przez organ rentowy zażalenia na rozstrzygnięcie sądu drugiej instancji w przedmiocie zwrotu na rzecz odwołującego kosztów postępowania za obie instancje, przekazanie zażalenia sądowi II instancji na podstawie art. 200 § 1 k.p.c.

w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., a także o zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującej się kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi nie zawarto osobnego wniosku o zasądzenie kosztów postępowania w zakresie trybu określonego w art. 398⁹ § 1 i § 2 k.p.c. (tzw. „przedsądu”).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna organu rentowego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że istnieje „potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości co do wykładni ustawy wypadkowej...”; „zachodzi sprzeczność w orzecznictwie sądowym w zakresie orzekania o kosztach zastępstwa procesowego w sprawach o ustalenie wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe...” (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które

przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07 - OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08 - LEX nr 794605). Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12 - LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12 - LEX nr 1228618).

Uwzględniając przedstawione wyżej założenia interpretacyjne należy stwierdzić, że zasadnicza wadliwość uzasadnienia wniosku o przyjęcie rozpatrywanej skargi do rozpoznania w zakresie próby wykazania przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. polega na tym, że autor skargi ogranicza się tylko do deklaracji o potrzebie „wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości co do wykładni przepisów ustawy wypadkowej”; nie wskazuje przy tym żadnych konkretnych przepisów powołanego w uzasadnieniu wniosku aktu prawnego.

Nie przekonuje o wystąpieniu przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 2 twierdzenie uzasadnienia wniosku o sprzeczności „w

orzecznictwie sądowym w zakresie orzekania o kosztach zastępstwa procesowego w sprawach o ustalenie wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe”. Brakuje przedstawienia w uzasadnieniu wniosku odpowiedniej jurydycznej argumentacji, którą autor skargi wykazałby rozbieżność w orzecznictwie sądowym w zakresie wskazanych w uzasadnieniu wniosku przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490). Nie jest wystarczające – dla wykazania przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powołanie stanowiska judykatury w zakresie jakiejś zasygnalizowanej tylko kwestii, bez przedstawienia argumentacji wykazującej, że wskazywana rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni wskazanych przepisów prawa.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr

490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13 - Lex nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Brakuje odpowiedniego wyводу, którym autor skargi wykazałby, że jego skarga jest rzeczywiście oczywiście uzasadniona w rozumieniu powołanego wyżej przepisu prawa. Zamiast tego uzasadnienie wniosku ogranicza się do ogólnikowych twierdzeń, które nie są powiązane z żadnym przepisem (przepisami) prawa.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1 niniejszego postanowienia).